

**III Semester B.B.A. Examination, November/December 2015
(Freshers) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III**

Chamu Ramayanam (Balakanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in Sanskrit, Kannada or English.

2) Answer Q. I, VI and VII in **Sanskrit** only.

1. समीचीनम् उत्तरं चिनुतः (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Select the correct answer:

9) ताटकायाः पिता कः ?

अ) कुबेरः आ) सुकेतुः इ) दुष्टकेतुः ई) जीमूतकेतुः

10) त्रिविक्रमभट्टस्य कृतिः का ?

अ) यशस्तिलाकचम्पू आ) नलचम्पू इ) चम्पूभारतम् ई) भागवतचम्पू

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

ఎరಡు ప్రుశ్మేగళిగె లుణ్టురిసి :

Answer any two questions :

1) चम्पूकाव्यानां लक्षणं, उत्पत्ति-विकासं अधिकृत्य लिखत ।

చంపూకావ్యద లక్షణం, లుణ్టుతే ఏకాసగళన్న ఆధరిసి బరేయిరి.

Write about Champukavyas – its definition, origin and development.

2) रामायणकाव्यस्य उपोद्घातं वर्णयत ।

రామాయణ కావ్యద లుప్పోదాభవన్న వణ్ణసి.

Elucidate the prelude of Ramayanakavya.

3) रामेण विश्वामित्रयागरक्षणं कथं कृतम्-वर्णयत ।

శ్రీరామనింద విశ్వామిత్రర యాగ రక్షణం మాడల్పట్ట బగేయన్న వివరిసి

Describe how Rama protected Viswamitra's sacrifice.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(4×2=8)

ఎరడు శ్లోకాలన్న అనువాదిసి వివరిసి.

Translate any two slokas and explain.

1) अथ सरसिजयोनेराज्ञया रामवृत्तं

करबदरसमानं प्रेक्ष्य दृष्ट्या प्रतीच्य ।

शुभमतनुत काव्यं स्वादु रामायणाख्यं

मधुमयभणितीनां मार्गदर्शी महर्षिः ॥

2) एनां पुराणनगर्ण नगरीतिसालां

सालाभिरामभुजनिर्जितयक्षराजः ।

हेलाभिभूतजगतां राजनीचराणां

राजा चिरादवति रावणनामधेयः ॥

3) पर्याप्त भाग्याय भवानमुष्मै
 कुर्यात् सपर्या कुशिकात्मजाय ।
 निर्यातुधानां वसुधां विधातुं
 निर्यातु रामः सह लक्ष्मणेन ॥

4) नारायणाय नलिनायतलोचनाय
 नामावशेषितमहाबलिवैभवाय ।
 नानाचराचरविधायकजन्मदेश
 नाभीपुटाय पुरुषाय नमः परस्मै ॥

b) गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

गद्यभागवन्नु अनुवादिसि ।

(1x4=4)

Translate the following passage.

अथास्मिन् अनपत्यतया दूयमानमानसे पुत्रार्थं क्रतुमश्वमेधं विधातुं मन्त्रिभिः समं मन्त्रयमाणे दशरथे सुमन्त्रः प्रहृष्टमनाः महर्षेरज्जदेशसंगतव-ग्रहनिग्रहशौण्डस्य, विभाण्डकसूनोरवश्यमृष्यशृङ्गस्य प्रासादात्रभवो भविता कुमाराणामिति सनत्कुमारोदीरितं पुरावृत्तमस्मै दशरथाय कथयामास ।

अथवा

किंतु सरसिजासन शासनमप्यमोधी कुर्वन्तुर्वीतले पुत्रीयतः सुत्राममित्रस्य दशरथस्य मनोरथमपि पूरयितुम् आदृतमानुषवेषः सन्नहमेव तं हनिष्यामीति व्याहृत्यान्तरधात् । ततः सा परिषदनिमिषाणाम् उन्मिषितहर्षा हृषीकेशादेशात् प्रशमित दुर्दशाननि निर्देशाननानि चतुर्दशभुवनानि बुद्ध्वा दुग्धसागरात् निरगात् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः संसर्दर्भं विवृणुत ।

(2x4=8)

एठ्ठावाक्यां गज्जन्नु स०दर्भं सैंड इवरीसि :

Explain with reference to context any two sentences :

- 1) मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वती समाः ।
- 2) त्रिदशनगरयोगक्षेत्रकृत्ये क्षमन्ते ।
- 3) नैवास्ति कश्चिदमुमन्तकमन्तरेण ।
- 4) लोकानन्दमुकुन्दस्य चत्वार इव बाहवः ।

V. द्वयोः लघु टिप्पणी लिखत ।

$$(2 \times 2\frac{1}{2} = 5)$$

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Write short note on any two :

- 1) क्रौञ्चमिथुनम् 2) मारीचः
3) चम्पूभारतम् 4) विश्वामित्रः

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

$$(5 \times 1 = 5)$$

a) दोषान् परिहरत (पश्चानां एव)

- 1) मित्रम् स्वस्ति । 2) भवान् तत्र गच्छसि किम् ?
 3) पुरञ्जयो नाम महाराजा आसीत् । 4) सः मातुः सह चित्रं पश्यति ।
 5) बालकः अन्धाकारेण बिभेति । 6) नगरम् बहिः उपनगरं अस्ति ।
 7) अलं रोदनम् । 8) शारदां नमः ।

b) संस्कृते वाक्यं रचयत् । (पञ्चानां एव)

$$(5 \times 1 = 5)$$

1) वदति	2) पठितः
3) च	4) यः -सः
5) सर्वदा	6) उपवनम्
7) गृहात्	8) अयच्छत्

VII. संस्कृतभाषायां अनुवदत् ।

$$(5 \times 1 = 5)$$

ಒಂದಾನೊಂದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ವೃಕ್ಷವಿಶ್ವ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುಕ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿ ವಾಸವಿಶ್ವ. ಅದು ಚಿನ್ನದ ತುಂಡನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಧನೊಬ್ಬಿಜದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ಜಾಲವನ್ನು ಬೀಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ಅದು ವಿಚಿತ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಎಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ರಾಜನು ಅದನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಪ್ರಭಾತ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದನು.

There was a huge tree in the forest. A bird named Sindhuka lived there. It was throwing gold bits out of its body. Once a hunter saw this. He caught the bird with his net. The unique bird was given to the King. The King carefully protected it. He amassed lot of wealth.